

**Posudek oponentky
na dizertační práci JUDr. Filipa Josefa**

**na téma „Trestněprávní a kriminologické aspekty trestného činu
znásilnění“**

Zaměření dizertační práce, její základní koncepce a systematika

Předložená dizertační práce pojednává o trestném činu znásilnění podle § 185 trestního zákoníku, a to jak z hlediska jeho aspektů trestněprávních, tak i jeho aspektů kriminologických. Jedná se o téma stále velmi aktuální, předložená práce nazírá na danou problematiku zejména z hlediska trestněprávního, rozebírá nejen jednotlivé znaky skutkové podstaty trestného činu znásilnění, ale v jeho rámci se snaží o úplnou kategorizaci všech dosud uvažovaných i neuvažovaných podob sexuálního chování do jednotlivých, zákonem stanovených, forem pohlavního styku.

Práce je členěna na úvod, 4 kapitoly a závěr. První kapitola práce je věnována historii znásilnění, v rámci níž je exkurz do historie doplněn i o problematiku společenského postavení ženy, tedy o pohled na znásilnění z hlediska sociologického. Jádrem práce je kapitola druhá, pojednávající o současné právní úpravě trestného činu znásilnění. Autor podrobně rozebírá jednotlivé znaky skutkové podstaty daného trestného činu, pod něž se snaží podřadit různé podoby sexuálního chování. Věnuje se rovněž problematice pachatele, zejména problematice vlivu jednotlivých deviací a návykových látek na sexuální chování pachatele z hlediska jeho přičetnosti či zmenšené přičetnosti. Neopomíjí ani problematiku oběti tohoto trestného činu. Třetí část práce je věnována souběhu trestného činu znásilnění a jeho vztahu k jiným ustanovením trestního zákoníku. Čtvrtá kapitola pak přináší pohled na anglickou právní úpravu dané problematiky a její srovnání s českou právní úpravou. V závěru pak autor rekapituluje stěžejní body celé dizertační práce s důrazem na její hlavní přínosy a v jejich rámci pak i na hodnocení současné právní úpravy a návrhy de lege ferenda.

Hodnocení struktury práce a úrovně zpracování

Formální členění práce do jednotlivých kapitol a podkapitol je přehledné a logické, v práci se lze snadno orientovat.

Vzhledem ke stanoveným požadavkům na rozsah dizertačních prací si nelze nevděkovat, že předložená práce tento minimální rozsah poměrně výrazně překračuje, nicméně vzhledem ke komplexnosti tématu a způsobu zpracování to nelze považovat za negativum, stejně jako skutečnost, že

v řadě otázek autor polemizuje s komentářovou literaturou či soudní judikaturou.

Oceňuji snahu autora o poskytnutí uceleného výkladu k dané problematice, kdy autor provedl i podrobné srovnání se zahraniční, anglickou právní úpravou. Práce splňuje požadavky na rozsah dizertační práce a prokazuje autorovu schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti zpracovávané problematiky.

Hodnocení formálních aspektů práce

Formální úprava práce je v pořádku, žádné zásadní nedostatky zde neshledávám. Rozsah pramenů je značný, i práce s nimi (zejména způsob jejich citace) odpovídá zvyklostem pro tento typ kvalifikačních prací. Pravopisné chyby nebo překlepy se v práci nevyskytují.

Závěr a náměty pro obhajobu

Práci hodnotím celkově jako zdařilou a nenacházím v ní žádné významné nedostatky.

S ohledem na výše uvedené tak práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu dizertačních prací.

V rámci obhajoby by autor měl uvést, zda má nějaké konkrétní návrhy de lege ferenda, týkající se změny právní úpravy dané problematiky, či zda by tuto neměnil a v rámci současné úpravy by pouze navrhnul změny v postupech orgánů činných v trestním řízení při vyšetřování předmětné trestné činnosti.

V Praze dne 15. června 2016

Doc. JUDr. Mgr. Jana Tlapák Navrátilová, Ph.D.
oponentka dizertační práce